

ZAPISNIK

sa tematske sjednice Općinskog vijeća Općine Sukošan održane 29. ožujka 2022. godine, s početkom u 18:00 sati u Osnovnoj školi Sukošan.

NAZOČNI: Mojmir Torbarina, Tomislav Dražić, Tony Šime Gašparović, Željko Števanja Milan Ročak, Mario Aralica, Damir Pavić, Marijana Rogoznica, Ante Martinović, Stipana Banić, Antonija Mitrović, Darko Smolić-Ročak (prisutan od 19:15h)

OSTALI NAZOČNI: Načelnik Općine Sukošan Ante Martinac, predstavnici DHMZ-a: Stjepan Ivatek-Šahdan, načelnik sektora za projekte Europske unije, međunarodne projekte i informiranje i voditelj projekta Metmonic i Stjepan Ostojić, načelnik sektora za pravne i informatičke poslove

Predsjednik vijeća predlaže slijedeći:

DNEVNI RED

Rasprava o postavljanju meteorološkog radara na brdu Debeljak.

Predloženi dnevni red bez izmjena i dopuna usvojen je jednoglasno (11 glasova).

Predsjednik OV Tomislav Dražić otvara tematsku sjednicu, pozdravlja sve prisutne a naročito predstavnike DHMZ-a koji će se uključiti u raspravu u svezi s postavljanjem meteorološkog radara. Mišljenja je da se na brdu Debeljak već sad nalazi previše baznih stanica i uz njih se sada postavlja meteorološki radar, prema izdanoj građevinskoj dozvoli ali bez suglasnosti Općine Sukošan.

Načelnik Ante Martinac također pozdravlja sve prisutne te navodi da se u skladu sa zaključkom sa prošle sjednice općinskog vijeća organizirala ova tematska sjednica kako bi se kvalitetno raspravila navedena tema te dobili odgovori na sva pitanja i nedoumice. Navodi da su predstavnici općine bili na radnom sastanku u nadležnom ministarstvu a predstavnici DHMZ-a odazvali su se na naš poziv na tematsku sjednicu. U međuvremenu obavio je osobni razgovor s pročelnikom Općine Gradište kod Županje gdje se postavio isti radar na udaljenosti od 70m od kuća te je od njega dobio informacije da nije bilo nikakvih problema u vezi s postavljanjem meteorološkog radara niti je bilo problema u vezi s ometanjem signala za tv i mobilnih usluga. Također razgovarao je s predstavnicima MO Debeljak te zajedno dijele mišljenje da se na brdu Debeljak nalazi previše mobilne opreme odnosno baznih stanica te su donijeli zaključak da bi trebalo Hrvatskim šumama odnosno nadležnom ministarstvu dostaviti apel da se dio mobilne opreme dislocira na više lokacija.

Za riječ se javlja vijećnik Damir Pavić, smatra da ako se nije tražila suglasnost općine za postavljanje meteorološkog radara te ako općina ne može utjecati na njegovo postavljanje nemamo o čemu previše raspravljati ali da će rado poslušati predstavnike DHMZ-a naročito što se tiče dijela utjecaja na zdravlje stanovnika.

Predstavnici DHMZ-a Danijel Ostojić, načelnik sektora za pravne i informatičke poslove i Stjepan Ivatek-Šahdan voditelj projekta Metmonic obraćaju se prisutnima te navode da će dati sva pojašnjenja i odgovore vezane za meteorološki radar. Danijel Ostojić navodi da su ishodili sve potrebne dozvole te da nijedno tijelo nije imalo prigovor na postavljanje radara kao i na vrstu opreme. Ističe da nikome nije cilj postavljanje opreme koja bi štetila građanima a oprema koja se nabavlja i postavlja nema karakteristike elektromagnetskog zračenja u smjeru prema dolje odnosno prema ljudima već je smjer elektromagnetskog snopa usmjeren prema nebu u čemu je bitna razlika u odnosu na bazne stanice. Voditelj projekta Stjepan Ivatek-Šahdan objašnjava da mjerenja ispod razine horizonta radara nisu relevantna za područje meteorologije budući da iz tog smjera ne dobivaju nikakve podatke već su u prvom planu mjerenja stanja atmosfere odnosno kapljice kiše, kristalići leda, pahuljice i sl. Dakle elektromagnetski snop usmjeren je od horizonta do 25 stupnja prema gore. Kod nabavljenog radara širina snopa iznosi 1 stupanj čime se daje do znanja da je nabavljena najmodernije oprema a elektromagnetske zrake svedene su na minimum. Također navodi da su na postojećim meteorološkim

radarima iz osamdesetih godina kontinuirano zaposleni kolege koje rade sve do sad bez ikakvih posljedica na zdravlje. Sva mjerenja koja su napravljena pokazala su da je razina zračenja ispod propisanih normi. Eventualna posljedica zračenja bilo bi zagrijavanje površine u koje je usmjeren elektromagnetski snop ali je to praktički nemoguće budući da bi se ista trebala nalaziti iznad radara u vrtnji zajedno s antenom. Nakon postavljanja meteorološkog radara na brdu Debeljak također će biti izvršeno mjerenje s više točaka. Svrha meteorološkog radara je pokrivanje područja jadrana kako bi se povećala sigurnost ljudi i imovine te bi u odnosu na poplavu iz 2017. godine imali pravovremene informacije kako bi se na vrijeme moglo reagirati i osigurati imovinu i ljude.

Vijećnik Ante Martinović postavlja pitanje zašto je brdo Debeljak određeno za postavljanje meteorološkog radara. Predstavnik DHMZ-a Stjepan Ivatek-Šahdan odgovora da je potrebno postaviti tri radara na području jadrana, jedan na području Istre, jedan na području Pelješca te jedan na područje srednjeg jadrana. Prvobitna ideja je bila da se postavi na brdo Križ u Bibinjama ali je navedeno zemljište vraćeno crkvi te je preostala lokacija na brdu Debeljak zbog pozicije i postojeće infrastrukture.

Za riječ se javlja vijećnik Milan Ročak iznosi svoje mišljenje i mišljenje mještana Debeljak te navodi da mještani nemaju pozitivno gledište na postavljanje meteorološkog radara te zbog samog načina provedbe projekta smatra se da nisu dobrodošli. Od posljednje i jedine prezentacije održane u mjestu Debeljak 2017. godine na kojoj su mještani iskazali nezadovoljstvo od strane DHMZ-a više nije bilo obraćanja prema samim mještanima što smatra nekorektnim i ne transparentnim. Nadalje, na isti način je na brdo Debeljak postavljeno više od 20 baznih stanica a s obzirom na prekomjerna oboljenja mještana smatra da s pravom dolazi do negodovanja. Upoznat je sa svim mjerenjima i rezultatima koja su pokazala da su zračenja u granicama dozvoljenih ali činjenica je da su ona konstanta i da nisu beznačajna s obzirom na prekomjerni broj baznih stanica uz koje se sada postavlja i meteorološki radar. Ponovno ističe da je DHMZ ustrajao na postavljanju radara bez obzira na negodovanje mještana i na žalbu općine koju je ista uložila prilikom izdavanja građevinske dozvole. Iako su bili upoznati s navedenim saznanjima, zbog njih su pozvali predstavnike općine na sastanak u nadležno ministarstvo samo kako bi iskazali bojazan prema možebitnom uništenju opreme.

Predstavnik DHMZ-a Stjepan Ivatek-Šahdan odgovora da će vrlo rado organizirati dane otvorenih vrata te sve zainteresirane upoznati s načinom rada meteorološkog radara. Navodi da je projekt još početkom 2017. pripremljen za nominaciju na EU fondove te budući da u to vrijeme nije radio na projektu nije upoznat u kojoj mjeri je projekt prezentiran lokalnoj samoupravi. Predstavnik DHMZ-a Danijel Ostojić vjeruje da su propisi o ograničenju zračenja doneseni u najboljoj mjeri za zaštitu ljudi te ukazuje da se mjerenja zračenja moguće izvršiti na lokacijama kojima želimo. Također nije mu jasno zašto je radar prekretnica odnosno točka prijelaza s obzirom na broj dosadašnjih baznih stanica. Vijećnik Milan Ročak odgovora da je prekretnica način postavljanja meteorološkog radara odnosno ne transparentnost prema mještanima.

Vijećnika Željka Števanju zanima kako će se izmjeriti možebitna zračenja i štetnost radara u samom naselju ako je elektromagnetski snop usmjeren prema nebu. Također zanima ga utjecaj šuma radara na prirodu, okoliš i životinje. Predstavnici DHMZ-a odgovaraju da se mjerni instrument postavi u smjeru zračenja radara u jednoj točki te se mjeri zračenje. Što se tiče utjecaja na okoliš navode da do sad nije bilo sličnih problema niti bi meteorološki radar sa svojim tehničkim karakteristikama trebao uzrokovati iste. Također studije utjecaja na okoliš su pokazale da nema štetnih utjecaja a jednom prilikom dobili su dozvolu za postavljanje radara u zaštićenom području.

Vijećnik Damir Pavić postavlja pitanje da li postoji instaliran radar u gusto naseljen području. Predstavnik DHMZ-a Stjepan Ivatek-Šahdan odgovora da se takav radar nalazi u centru Budimpešte u Mađarskoj, u Beču u Austriji te u Hrvatskoj u Gradištu kod Županje na čije se postavljanje ljudi nisu bunili. Nadalje, vijećnik Damir Pavić zaključuje s obzirom na izneseno da meteorološki radar ne zrači i ne šteti za razliku od baznih stanica.

Vijećnik Tony Šime Gašparović navodi da je imao informaciju da se razmatrala mogućnost postavljanja radar na Dugi otok. Predstavnik DHMZ-a Stjepan Ivatek-Šahdan odgovora da se odustalo od navedene lokacije zbog toga što je Debeljak pristupačniji te ima svu potrebnu izgrađenu infrastrukturu.

Vijećnik Mojmir Torbarina postavlja pitanje kad je planiran početak rada meteorološkog radara i kad će se izvršiti mjerenje zračenja. Navodi da su oni kao vijećnici u nezavidnoj situaciji pošto nisu stručnjaci u navedenom području te da nisu u mogućnosti donijeti zaključak o navedenom. Što se tiče baznih stanica slična situacija s njihovim brojem nalazi se u Zadru na "Relji" gdje je prisutan puno veći broj ljudi koji žive u okruženju na dosta manjoj udaljenosti te je istraživanje pokazalo da oni nemaju utjecaj

na zdravlje ljudi. Nadalje nije mu jasno zašto se tolika pažnja na tematskoj sjednici o meteorološkom radaru posvećuje baznim stanicama i smatra da predstavnici DHMZ-a ne bi trebali odgovarati na pitanja koja se postavljaju u vezi njih. Predstavnik DHMZ-a Stjepan Ivatek-Šahdan odgovara da bi meteorološki radar mogao početi s probnim radom za tjedan dana. Vijećnik Mojmir Torbarina mišljenja je da treba odvojiti problematiku baznih stanica od meteorološkog radara.

Vijećnik Milan Ročak navodi da je svjestan da će zračenje meteorološkog radara najvjerojatnije biti u granicama dozvoljene razine zračenja i ponavlja da postoji mogućnost razvoja bolesti utjecajem zračenja baznih stanica. Protiv je načina na koji radar smješten na lokaciju brdo Debeljak te smatra da u ovom trenu ne možemo znati kakav će biti utjecaj radara na zdravlje ljudi.

Vijećnik Davor Smolić-Ročak javlja se riječ, upoznat je s tim da je meteorološki radar ovakvog tipa postavljen u Gradištu te da je prerano donositi analize o njegovom utjecaju na zdravlje ljude. U Jarmini gdje je postavljen vojni radar zabilježen je povećan broj oboljenja ljudi koji žive u njegovoj blizini. Navedeni radar u svrhu vojnih potreba upućuje elektromagnetski snop do -6 stupnjeva ispod horizonta, odnosno prema zemlji i objektima. Smatra da je već sada tragičan broj oboljelih u mjestu Debeljak a utjecaj meteorološkog radara će se tek vidjeti. Zanima ga što je s „fey efektom“, odnosno može bitnim zvukovima koje će proizvoditi. Navodi da je 700 mještana iz Debeljaka potpisalo peticiju protiv postavljanja meteorološkog radara što jasno ukazuje da nije prihvatljiv. Također upitno je izdavanje građevinske dozvole čime se bavi državno odvjetništvo. Zbog svega navedenog i zbog potpisnika peticije dužan je bio ovo iznijeti te je protiv postavljanja radara na navedenu lokaciju. Predstavnik DHMZ-a Stjepan Ivatek-Šahdan odgovara da bez obzira što meteorološki radar ima tehničku mogućnost odašiljanja do -2 stupnja ispod horizonta to neće biti slučaj jer navedeni podaci iz takvog odašiljanja nisu upotrebljivi niti potrebni za meteorologiju. Vijećnik Davor Smolić-Ročak zaključuje da radar zbog svega navedenog kao i zbog samog vizualnog onečišćenja šteti perspektivi razvoja mjesta Debeljak.

Vijećnik Mojmir Torbarina navodi da ukoliko je potrebno da bi trebalo održati razgovore s mještanima te ističe da je općina platila mjerenja koja su pokazala da su zračenja baznih stanica ispod propisanih ograničenja. Inzistirao bi na tome da se provode učestala mjerenja po mogućnosti na mjesečnoj razini.

Vijećnika Željka Števanju zanima da li postoji korelacija djelovanja podzemnih voda i zračenja meteorološkog radara te smatra da bi to trebalo ispitati.

Vijećnik Mario Aralica postavlja pitanje predstavnicima DHMZ-a da li bi oni ljetovali u mjestu Debeljak pored radara. Predstavnik DHMZ-a Stjepan Ivatek-Šahdan odgovara da bi te navodi da je kroz posao obilazio i boravio neposredno uz meteorološke radare.

Vijećnika Mojmira Torbarinu zanima da li možemo donijeti zaključak u skladu s postojećim rezultatima mjerenja. Načelnik Ante Martinac odgovara da ovo nije stručni skup te on može dati samo svoje osobno mišljenje ali ističe da vjeruje znanosti. Vijećnik Mojmir Torbarina ističe da svaki operater ima elaborat za bazne stanice koji je potpisan od strane ministra zdravstva te zaključuje da vijećnici tu ne mogu ništa napraviti osim upoznavanja stanovništva s navedenim. Predstavnik Stjepan Ivatek-Šahdan ističe da meteorološki radar ima minimalnu jačinu s obzirom na njegovu namjenu te da su mjerenja radara kod Gradište pokazala da su zračenja više od tri put manja od dozvoljenih vrijednosti za profesionalnu izloženost. Kod zaposlenika koji svakodnevno rade oko 30 godine na postojećim radarskim centrima nisu zabilježeni nikakvi štetni utjecaji na njihovo zdravlje.

***Rasprave više nije bilo pa predsjednik zaključuje sjednicu u 19:50 sati.
Sjednica je tonski snimana i tonski snimak je pohranjen u JUO Općine Sukošan.***

Zapisničar:
Filip Dražić, mag. oec.

Predsjednik OV:
Tomislav Dražić, dipl.ing